

Motion till riksdagen

1988/89: Fö306

av Lars Werner m. fl. (vpk)

Civilförsvarets resurser

Civilförsvarets ställning behöver stärkas. Dess andel av totalförsvarets resurser är alltför låg. Den inriktning som verkade inledas i början av 80-talet, där bl. a. kommunernas ökade ansvar var betydelsefullt, har kommit av sig. Årets budgetförslag ändrar inte detta. Den politiska innebörden är fortsatt tveksamhet, avvaktan på nästa försvarsbeslut och därmed förvirring inför vad som bör gälla för den närmaste tiden. En annan tolkning är givetvis att regeringen helt enkelt inte önskar någon egentlig ökning av civilförsvarets roll. Att försvarsbudgetens militära del skall presenteras nära två månader efter den civila accentuerar bristen på sammanhang och konsekvens.

Kommunernas ställning i civilförsvarets förmåga att lösa sina uppgifter är central. Inom den kommunaltekniska försörjningen finns stora brister. Sårbarheten inom el-, vatten- och värmesystemen får återverkningar inom en mängd områden. Skyddsbristen kommer med nuvarande nybyggnads- och ersättningstakt att vara ett evigt problem. Tanken att kommunerna, med planeringsförutsättningar som ges av statsmakterna, skall ha ett avgörande inflytande över skyddsbrustbyggnandet motsvaras inte av tillräckliga statsbidrag. I detta stycke är utvecklingen konsekvent: varje ökning av planerings- och verksamhetsansvar som staten har lagt på kommunerna har medfört ökade kostnader. Det yttersta syftet verkar ha varit att till varje pris minska statens utgifter. Risken är att planeringsförutsättningarna kommer att styras av kommunernas förmåga att betala.

ÖCB har anmält att ca 350 milj. kr. ytterligare per år behövs för att klara uppgifterna enligt 1987 års försvarsbeslut. Då är ändå förutsättningar som kan gälla i ett s. k. förkrigsskede undantagna. Detta betyder, förutom det som sagts om skyddsrum, att bristerna när det gäller bl. a. räddningsmateriel blir ännu större. Försörjningsberedskapen för t. ex. fodermedel, elektronikkomponenter och viktiga kemikalier uppfylls endast till en del.

Den ekonomiska ramens fördelning avviker på flera punkter från den som föreslagits av ÖCB. Några skäl för detta redovisas inte. Bl. a. ökar medlen till drift av beredskapslager med fyra milj. kr. mer än vad ÖCB vill ha, samtidigt som anslagen minskas till frivilligorganisationerna med tre milj. kr.

ÖCB har av riksdagen fått i uppgift att samordna det översiktliga ADB-säkerhetsarbetet i samhället. Statskontoret och ÖCB har gemensamt föreslagit åtgärder för detta på sikt. Regeringen föreslår ett engångsbelopp under 1988/89 för att genomföra vissa projekt, som förmodligen måste

utföras med konsulter, vilket blir dyrt för stunden och utan värde för framtida kompetensupbyggnad.

Mot. 1988/89
Fö306

Riksdagen har tidigare uttalat att den externa informationen om civilförsvaret behöver förbättras. Regeringen minskar anslaget. Detta ter sig än mer märkligt mot bakgrund av det militära försvarets pågående, dyra och kritiskt uppmärksammade annonskampanj.

1987 års försvarsbeslut tillgodosåg inte det civila försvarets behov enligt vår uppfattning, vilket betyder större belopp än dem som ÖCB redovisat som nödvändiga. Resurserna skall i första hand tas från det militära försvaret. Vpk återkommer när förslag till anslag till detta presenterats av regeringen.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om överföring av resurser från det militära till det civila försvaret.

Stockholm den 25 januari 1989

Lars Werner (vpk)

Bertil Måbrink (vpk)

Margó Ingvardsson (vpk)

Berith Eriksson (vpk)

Hans Petersson (vpk)

Lars-Ove Hagberg (vpk)

Jan Jennehag (vpk)

Bo Hammar (vpk)

